

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 25. kwietnia 1908.

Treść: (№ 74—77.) 74. Rozporządzenie, dotyczące upoważnienia c. k. Urzędu celnego pobocznego w Preussisch-Heinersdorf do odprawiania przesyłek żywych roślin. — 75. Rozporządzenie, dotyczące zaopatrzenia cechmistrzów (pomocników cechmistrzów), pełniących służbę na podstawie umowy, których zdolność zarobkowania uległa zmniejszeniu, tudzież zaopatrzenia ich wdów i sierót. — 76. Ustawa, którą ustanawia się na rok 1908. kontyngenty rekrutów, potrzebnych do utrzymania wojska, marynarki wojennej i obrony krajowej, i zezwala na ich pobór. — 77. Rozporządzenie, obejmujące przepisy co do chemicznego badania barwików, których można używać przy wytwarzaniu środków żywności i przedmiotów użytkowych.

74.

Rozporządzenie Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i kolei żelaznych z dnia 22. lutego 1908.,

dotyczące upoważnienia c. k. Urzędu celnego pobocznego w Preussisch-Heinersdorf do odprawiania przesyłek żywych roślin.

Dodatkowo do rozporządzenia Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 15. lipca 1882., Dz. u. p. Nr. 107., dotyczącego środków ostrożności, które zachować należy w stosunkach z zagranicą dla zapobieżenia zawleczeniu mszycy winnej (*Phylloxera vastatrix*), upoważnia się c. k. Urząd celny poboczny w Preussisch-Heinersdorf do odprawiania posyłek, nadchodzących z zagranicy a zawierających przedmioty, wymienione pod Nr. 2. dodatku do powyższego rozporządzenia (załącznik C do § 18. przep. wyk. do ustawy o taryfie celnej a, punkt IV.), według przepisów, wydanych co do odprawiania takich posyłek przez urzędy celne do tego upoważnione.

Korytowski wlr.

Biederth wlr.

Derschatta wlr.

Fiedler wlr.

Ebenhoch wlr.

75.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 17. marca 1908.,

dotyczące zaopatrzenia cechmistrzów (pomocników cechmistrzów), pełniących służbę na podstawie umowy, których zdolność zarobkowania uległa zmniejszeniu, tudzież zaopatrzenia ich wdów i sierót.

§ 1.

Cechmistrzom i pomocnikom cechmistrzów, pełniącym służbę na podstawie umowy służbowej, przyznane będą, o ile przynajmniej przez 10 lat pozostawali w tem zajęciu i w dostatecznej mierze zajęci byli służbą cechowniczą, w razie, jeżeli ich zdolność zarobkowania uległa w czasie trwania stosunku służbowego zmniejszeniu aż do jednej trzeciej części — co przez lekarza rządowego musi być stwierdzone — i o ile oni nie spowodowali swej częściowej niezdolności do zarobkowania umyślnie lub przy popełnieniu zbrodni, na podstawie Najwyższego upoważnienia z dnia 10. marca 1908., roczne datki z łaski, które wymierzy się z uwzględnieniem czasu służby i zajęcia służbowego tudzież z uwzględnieniem osobistych stosunków odnośnych cechmistrzów (pomocników cechmistrzów), najwyższej jednak w wysokości 70 procent ostatniego ich

wynagrodzenia rocznego, a nigdy w kwocie wyższej od 1000 K.

Okoliczność, czy czas służby przebyto bez przerwy lub z przerwami, nie stanowi różnicy pod względem jego obliczania, o ile tylko w ostatnim wypadku poszczególne przerwy nie przekraczają okresu 6 miesięcznego.

§ 2.

Pobór datków z łaski, wymienionych w § 1., rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po zamknięciu wynagrodzenia rocznego, a kończy się z chwilą, gdy uprawniony do poboru umrze lub gdy jego zdolność do zarobkowania nie jest już ograniczona aż do jednej trzeciej części.

§ 3.

Wdowie po cechmistrzu (pomocniku cechmistrza), uprawnionym do zaopatrzenia w myśl postanowień § 1., dozwolony będzie na podstawie powołanego Najwyższego upoważnienia roczny datek z łaski, który wymierzy się z uwzględnieniem zasad, podanych w § 1., tudzież osobistych stosunków samej wdowy, najwyżej atoli w wysokości 50 procent ostatniego rocznego wynagrodzenia odnośnego cechmistrza (pomocnika cechmistrza), a nigdy w kwocie wyższej od 700 K.

§ 4.

Pobór datku z łaski, przyznanego wdowie, rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po zamknięciu wynagrodzenia rocznego, względnie datku z łaski jej męża i należy się przez czas wdowieństwa.

§ 5.

Ślubnym lub uprawnionym przez późniejsze małżeństwo dzieciom cechmistrza (pomocnika cechmistrza), mającego prawo do zaopatrzenia w myśl postanowień § 1., dozwolone będą na podstawie powołanego Najwyższego upoważnienia datki z łaski, które wymierzy się, stosując analogicznie zasady, podane w poprzedzających §§ 1. i 3.; a to dla jednej lub kilku sierót bez ojca razem aż do najwyższej wysokości 20 procent, a dla jednej lub kilku sierót bez ojca i bez matki razem aż do najwyższej wysokości 40 procent ostatniego rocznego wynagrodzenia odnośnego cechmistrza (pomocnika cechmistrza), a nigdy w kwocie wyższej od 300 K względnie 600 K.

§ 6.

Pobór datku z łaski, przyznanego sierotom, rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca, nastę-

pującego po zamknięciu wynagrodzenia rocznego ojca względnie datku z łaski, pobieranego przez zmarłego ojca lub zmarłą matkę, i trwa prawidłowo aż do ukończenia 14. roku życia.

§ 7.

Datki z łaski, wymienione w §§ 1., 3. i 5., wypłacane będą w miesięcznych, niepodzielnych ratach z góry przy zastosowaniu postanowień, obowiązujących w ogóle pod względem wypłacania państwowych poborów zaopatrzenia.

Prawo do tych datków z łaski traci się, względnie pobór datków z łaski, które ewentualnie już przyznano, kończy się, skoro zajdzie okoliczność, powodująca według istniejących ogólnych przepisów utratę prawa do państwowego zaopatrzenia względnie zgaśnięcie poboru takiego zaopatrzenia.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Korytowski wlr.

Biennerth wlr.

Fiedler wlr.

76.

Ustawa z dnia 17. kwietnia 1908.,

którą ustanawia się na rok 1908. kontyngenty rekrutów, potrzebnych do utrzymania wojska, marynarki wojennej i obrony krajowej, i zezwala na ich pobór.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§ 1.

Kontyngent rekrutów, potrzebny do utrzymania wojska i marynarki wojennej, wynosić ma na rok 1908. — 103.100, z której to liczby w myśl postanowień ustępów 1. i 2. § 14. ustawy o służbie wojskowej przypada na królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane 59.024; zaś kontyngent rekrutów, potrzebnych dla obrony krajowej wynosić ma 14.500, nie licząc tej ilości, jaką według ustawy dostarczyć mają kraje Tyrol i Vorarlberg.

Na pobór oznaczonych tu liczbowo kontyngentów tudzież rezerwy zapasowej z pomiędzy tych zdolnych do broni, którzy są w wieku, ustawowo do służby wojskowej powołanym, zezwala się niniejszem na rok powyżej podany.

§ 2.

Ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

Wykonanie tej ustawy poruczam Memu Ministrowi obrony krajowej, który porozumie się z Moim wspólnym Ministrem wojny.

Wiedeń, dnia 17. kwietnia 1908.

Franciszek Józef wdr.

Beck wdr.

Georgi wdr.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 18. kwietnia 1908.,

obejmujące przepisy co do chemicznego badania barwików, których można używać przy wytwarzaniu środków żywności i przedmiotów użytkowych.

Na zasadzie § 24. ustawy z dnia 16. stycznia 1896., Dz. u. p. Nr. 89. z roku 1897., dotyczącej obrotu środkami żywności i niektórymi przedmiotami użytkowymi, zarządza się:

Badanie sztucznych barwików organicznych w myśl § 8. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 17. lipca 1906., Dz. u. p. Nr. 142., należy uskutecznić w sposób następujący:

a) Celem stwierdzenia zawartości arsenu zalewa się odważoną ilość barwika w kolbie Kjeldahla 10 cm^3 kwasu azotowego o ciężarze właściwym 1.4 i ogrzewa dopóki przeważna część kwasu nie odparuje, następnie dodaje 10 cm^3 czystego, zgęszczonego kwasu siarkowego i ogrzewa, przy zachowaniu wskazanych środków ostrożności, aż do zniszczenia substancji organicznej. Po oziębieniu dolewa się nieco wody i ogrzewa ponownie, dopóki nie zacznie uchodzić para kwasu siarkowego. Po dalszem oziębieniu i rozcieńczeniu próbka przygotowana jest do badania w przyrządzie Marsha.

b) Celem wykazania zawartości ołowiu, antymonu i rtęci niszczy się odważony barwik w sposób, podany pod a). Celem oznaczenia ołowiu, alkalinizuje się zawartość kolby Kjeldahla po oziębieniu i rozcieńczeniu amoniakiem, a dla rozpuszczenia siarkanu ołowianego dodaje się odpowiednią ilość octanu amonowego lub winianu amonowego, po czem się ją ogrzewa. Następnie sączy się, a ołów strąca siarkowodorem. Ponieważ przy tem także inne metale, zwłaszcza ślady miedzi, strącać się mogą, rozpuszcza się otrzymany osad przez ogrzanie z rozcieńczonym kwasem azotowym; z przesączonego roztworu wydziela się ołów według zasad analitycznych jako siarkan i waży jako taki.

Antymon oznacza się w ten sposób, iż zawartość kolby Kjeldahla rozcieńcza się wodą, a kwas siarkowy zobojętnia prawie zupełnie amoniakiem. Następnie dodaje się kwasu winnego, ogrzewa przez pewien czas na kąpieli wodnej, dodaje do przesączonego w razie potrzeby płynu małą ilość kwasu solnego i wprowadza siarkowodór. Osad sączy się, płucze i rozpuszcza w siarczku sodowym (celem oddzielenia od ewentualnie znajdującej się miedzi), następnie zakwasza się przesączony płyn małą ilością rozcieńczonego kwasu solnego, a wydzielony siarczek antymonu zbiera ponownie na możliwie małym sączku. Po wypłukaniu rozpuszcza się osad ten na sączku przy użyciu czystego siarczku amonu, a roztwór wysusza w odważonym tyglu porcelanowym na kąpieli wodnej, pozostałość zwilża zgęszczonym kwasem azotowym, odparowuje kwas azotowy wolny, następnie żarzy się, w razie potrzeby zaprawia małą ilością węglanu amonowego i ponownie żarzy do stałej wagi; antymon waży się jako czterotlenek.

Celem wykazania rtęci niszczy się barwik w sposób wyżej podany, rozcieńcza zawartość kolby Kjeldahla, zobojętnia prawie zupełnie za pomocą czystego ługu sodowego, następnie dodaje się około 5 g pyłu cynkowego lub sproszkowanej miedzi i ogrzewa mieszaninę przez pewien czas do ciepłoty 50—60°, często ją poruszając. Po odstaniu zlewa się płyn, osad odsąca na rurce z asbestem, płucze najpierw wodą a później alkoholem i suszy przy ciepłocie około 60° (ewentualnie w suszarce nad kwasem siarkowym przy ciepłocie zwykłej). Następnie poddaje się rtęć destylacji w sposób, opisany przez E. Ludwiga (Zeitschrift für analytische Chemie, tom 20., str. 475.). Kulistą część rurki odcina się, skoro pojawią się wyraźnie dostrzegalne kuleczki rtęci, suszy w suszarce i waży. Następnie usuwa się rtęć z kuleczki za pomocą kwasu azotowego, płucze próżną kuleczkę, suszy ją i waży ponownie; różnica w ciężarze stanowi ilość metalicznej rtęci.

c) Celem wykazania zawartości kadmu i cynku należy zniszczyć barwik (w sposób poprzednio opisany) za pomocą kwasu azotowego i kwasu siarkowego. Dla oznaczenia zawartości kadmu rozcieńcza się pozostałość znaczną ilością wody, zobojętnia częściowo kwas za pomocą czystego ługu sodowego a następnie poddaje działaniu siarkowodoru. Jeżeli osad nie zawiera żadnych innych metali ciężkich, natenczas przesącza się go na odważonym sączku, przepłukuje najpierw dobrą wodą, następnie alkoholem i dwusiarczkiem węgla, w końcu suszy przy ciepłocie 100° i waży.

Jeżeli znajduje się miedź, natenczas oddziela się ją w ten sposób, iż przesącza się cały osad otrzymany z siarkowodorem, a następnie wygotowuje z rozcieńczonym kwasem siarkowym (1:5), dopóki kadm się rozpuszcza. Złączone roztwory rozcieńcza

się silnie, strąca siarkowodorem, a siarczek kadmu odsącza na odważonym sączku, potem zaś poddaje dalszemu działaniu i ważeniu w sposób, wyżej opisany.

Cynk oznacza się w następujący sposób, jeżeli nie znajdują się równocześnie inne metale: Zawartość kolby Kjeldahla rozcieńcza się wodą, następnie zobojętnia płyn prawie zupełnie ługiem sodowym i dodaje octanu sodowego. Potem ogrzewa się płyn i nasycza siarkowodorem, osad odsącza się, suszy, żarzy w strumieniu wodoru sposobem Rosego i waży.

Jeżeli znajduje się miedź i żelazo, natenczas rozcieńcza się zawartość kolby Kjeldahla, strąca miedź siarkowodorem i przesącza. Przesącz utlenia się wodą bromową, nadmiar bromu odpędza się, następnie zobojętnia prawie zupełnie ługiem sodowym i dodaje octanu sodowego. Potem ogrzewa się płyn, dopóki się nie odbarwi i nie wydzieli zasadowego octanu żelazowego, od którego odsącza się, a na gorący przesącz działa siarkowodorem; z wydzielonym siarczkiem cynku postępuje się w sposób, wyżej opisany.

Celem badania na zawartość baru, chromu, miedzi i uranu należy barwik, przy zachowaniu odpowiednich środków ostrożności, spopielić a pozostałość z wyżarzenia badać na zawartość metali wymienionych.

Celem oznaczenia zawartości baru wytrawia się popiół rozcieńczonym kwasem solnym, rozczyln przesącza i strąca na gorąco rozcieńczonym kwasem siarkowym. Siarczan barowy odsącza się z zachowaniem odpowiednich środków ostrożności, suszy, żarzy i waży.

Jeżeli zachodzi możliwość, iż mógł się wytworzyć siarczan barowy, należy pozostałość nierozpuszczoną w rozcieńczonym kwasie solnym wysuszyć, zmieszać z węglanem potasowo-sodowym i stopić. Stop wytrawia się wodą, następnie rozpuszcza w rozcieńczonym kwasie solnym, rozczyln odparowuje do suchości, a następnie ogrzewa jeszcze przez pewien czas do 100°. Pozostałość suchą zwilża się rozcieńczonym kwasem solnym, po krótkim odstaniu rozpuszcza w wodzie, sączy a w przesączonym płynie oznacza się bar. Znaleziony bar należy dodać do ilości, wykrytej w chlorowodorowym wyciągu z popiołu.

Celem oznaczenia zawartości chromu miesza się popiół z ośmiokrotną ilością na wagę węglanu sodowego a następnie żarzy przez dłuższy czas (dwie godziny) w dostępie powietrza. Po ostudzeniu rozpuszcza się go w wodzie, sączy a przesącz nasycza kwasem solnym i odparowuje do suchości. Pozostałość suchą rozpuszcza się w kilku kroplach kwasu solnego, w razie potrzeby przesącza, z rozczylnu strąca się wodorotlenek chromowy amonia-

kiem, unikając nadmiaru odczynnika, poczem przesącza i suszy, a następnie przez żarzenie przeprowadza w tlenek chromowy i w tej postaci waży.

Celem oznaczenia miedzi rozpuszcza się popiół w rozcieńczonym kwasie solnym, przesącza rozczyln, strąca na ciepło miedź siarkowodorem, osad odsącza, płucze, suszy i żarzy w tyglu Rosego w strumieniu wodoru celem zamiany na siarczek miedziawy, który się waży.

Celem oznaczenia zawartości uranu rozpuszcza się popiół w rozcieńczonym kwasie azotowym, poddaje rozczyln, o ile zawiera miedź, działaniu siarkowodoru, poczem sączy celem oddzielenia siarczku miedzi. Przesącz ogrzewa się celem wydzielenia siarkowodoru, utlenia kilku kroplami kwasu azotowego, gotuje z nadmiarem rozczylnu węglanu sodowego, następnie przesącza ponownie i strąca uran za pomocą wodorotlenku sodowego w postaci uranianu sodowego. Strąt płucze się w gorącej wodzie i jeszcze wilgotny rozpuszcza w rozcieńczonym kwasie azotowym; rozczyln ten ogrzewa się w parownicze porcelanowej i strąca amoniakiem, unikając znaczniejszego nadmiaru odczynnika. Osad należy zebrać na sączku, przepłukać rozcieńczonym rozczylnem chlorku amonowego, następnie suszyć i żarzyć w dostępie powietrza. Wytworzony tlenek uranawy waży się.

Celem oznaczenia zawartości cyny topi się popiół (lub pewną część tegoż) wraz z sześciokrotną ilością wagową mieszaniny, składającej się z równych części węglanu sodowego i siarki, w nakrytym tyglu porcelanowym, dopóki nie przestanie się pieścić. Stop ostudzony rozpuszcza się w wodzie, sączy a nierozpuszczoną pozostałość wraz z sączkiem dokładnie przemywa wodą, zawierającą siarczek sodowy. Przesączony płyn nasycza się ostrożnie kwasem octowym, następnie ogrzewa mieszaninę celem wydzielenia siarkowodoru, odsącza siarczek cyny i płucze go dokładnie rozcieńczonym rozczylnem octanu amonu, zakwaszonym kwasem octowym. Po wysuszeniu zbiera się osad ze sączka, zwilża sączek rozczylnem azotanu amonowego i spala go. Następnie dodaje się osad do popiołu, otrzymanego ze sączka, żarzy ostrożnie najpierw w przykrytym a później w otwartym tyglu, potem poddaje działaniu węglanu amonowego, żarzy ponownie i waży jako tlenek cyny. Żarzenie to należy powtarzać do stałej wagi.

Przy przepisanych metodach oznaczenia uwzględniono, gdzie zaszła tego potrzeba, rozłączenie miedzi i żelaza, które często jako zanieczyszczenia pojawiają się w barwikach. Jeżeli znajdują się inne zasady, które utrudniają badanie, natenczas należy użyć zwykłych metod rozdzielania.